

การสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง
สู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา *

The creation of Lukthoong Music band for Chingchasawan TV Show: A case study of
Buayai School, Nakorn Ratchasima

วรัญญา ยะปะตัง (Waranya Yapatong)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ ศึกษาแนวคิด กลวิธีการสร้างสร้งงาน ปัจจัย และการบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนากลุ่ม และการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดง ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์เป็นรูปแบบการสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งแบบผสมผสานระหว่างเครื่องดนตรีโปงลางกับดนตรีสากล โดยกำหนดรูปแบบการแสดงไว้ 3 ขั้นตอน คือ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดการแสดง ทั้งนี้ก็้องต้องมีความสามารถในการร้องได้อย่างไพเราะทั้งเพลงช้าและเร็ว ส่วนนักดนตรี และทางเครื่อง ต้องมีความสามารถในการสร้างความแปลกใหม่

* เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

เพื่อศึกษาแนวคิด กลวิธีการสร้างสร้งงาน ปัจจัย และการบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

To study The Orchestration of Buayai School Lukthoong band on won the award of Chingchasawan Varsity contest.

To study the strategies concepts and factors to manage the school Lukthoog band.

** วรัญญา ยะปะตัง นักศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาศิลปะการแสดง, อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด กิจขันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา E-mail pytong82@gmail.com

Warunya Yapatong, A student of Bachelor of Fine and Applied Arts (Performing Arts), A main of consultancy is Assoc. Prof. Dr. Chommanad Kijkhun, Suan Sunandha Rajabhat University. E-mail pytong82@gmail.com

2. แนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน ปักจ้ย และการบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ เป็นการกำหนดนโยบายในการปลูกฝังค่านิยมไทยและส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางศิลปวัฒนธรรมไทย โดยมุ่งเน้นด้านนักร้องและการจัดรูปแบบวงดนตรีแบบผสมผสาน ศึกษารูปแบบของงาน วิธีการให้คะแนน รวมถึงการกำหนดเพลง และรูปแบบการแสดงที่ใช้ในการแข่งขันแต่ละรอบให้สอดคล้องกับเครื่องแต่งกายและลีลาท่าเต้น ส่วนปักจ้ยที่สำคัญใน การสร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่นักร้องและนักแสดงได้แก่ การไหว้ครู และการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำโรงเรียน

Abstract

This research was to study the creativity of Lukthoong band to Chingchasawan Varsity Contest : A case study of Buayai School Nakhonratchasima. The purpose was to study the creation of school Lukthoog band on won the award of Chingchasawan Varsity contest and to study the strategies concepts and factors to manage the school Lukthoog band. This study is done by a qualitative research by using data collection, including surveys, interviews, observations, focus group discussions and analysis of documents related to the performing arts. The results showed that

1. The Orchestration of Buayai School Lukthoong band was to combine the Western and Thai Folk Music and defined into 3 Steps include plot, theme and ending. In addition, the singers could sing in both slow and fast, the musicians and dancers would create stylistic interpretations.

2. The concepts, strategies and factors of school's Managements were to define the policy of school that need to encouraging students to realize Thai culture by focus on the songs and the intermixture band formatting, study both of the performance patterns and music in order to achieve the success. Additional factors were done the spiritual stimulation.

บทนำ

ศิลปะการแสดงของไทยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมหรือระบบสัญลักษณ์ ซึ่งทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึกและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ เพื่อให้ผู้ที่รับชม ได้รับรู้ โดยถ่ายทอดออกมาในงานศิลปะในรูปแบบต่าง ๆ กัน และเพลงเป็นสื่อทางศิลปะอย่างหนึ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึก นึกคิด อารมณ์ และจินตนาการของมนุษย์ เพลงสามารถชักนำให้ผู้ฟัง รู้สึกได้ถึงความสุข ความเศร้า ความสนุกสนาน ความหลากหลายของอารมณ์ตามที่ศิลปินได้สร้างสรรค์ไว้ นอกจากนี้ เพลงยังถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ จากคนกลุ่มหนึ่งไปยังคนอีกกลุ่มหนึ่งได้อย่างมีชีวิตชีวา (ขจร ฝ้ายเทศ และ ลพ บุรีรัตน์, 2540: 1) บทเพลงถือเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งประกอบด้วยสุนทรียะ ผู้มีบทบาทในการนำเอาเพลงไปถ่ายทอดก็คือ นักร้อง นักร้องจึงมีบทบาทมากในฐานะเป็นผู้ถ่ายทอดบทเพลง หรือ ผู้ส่งสารจากผู้ประพันธ์เพลงไปยังผู้ฟังทุกคน (เพิ่มเกียรติ เรื่องสกุล, 2544: 1)

รายการชิงช้าสวรรค์ เป็นรายการที่มีเนื้อหาสาระที่หลากหลาย(variety show) ที่เน้นการนำเสนอ ศิลปวัฒนธรรมไทยแบบพื้นบ้าน โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่ง เริ่มก่อตั้งจัดให้มีรายการเมื่อปี พ.ศ. 2547 ออกอากาศ 2 ชั่วโมงทางช่องโมเดิร์นไนน์ทีวี ในเวลา 16.30 -18.00 น. แต่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนการออกอากาศเป็น ช่อง 1 เวิร์คพ้อยท์ทีวี ทุกวันเสาร์ 13.30 - 15.30 น. เริ่มวันเสาร์ที่ 3 มกราคม 2558 เป็นต้นไป โดยรายการชิงช้าสวรรค์มีการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มาแข่งขันวงดนตรีลูกทุ่ง หรือเป็นการประกวดร้องเพลงประกอบการแสดง ทำให้วงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนต่างๆ ต้องทุ่มเทกับการคิดสร้างสรรค์งานศิลปะทั้งทางด้านนักร้อง นักแสดงและวงดนตรี ให้มีความแตกต่างและเป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่คณะกรรมการและผู้ชมรายการ ซึ่งผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนสาระนาฏศิลป์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 กระทรวงศึกษาธิการ จากการใช้เครื่องมือ แบบสอบถามปลายเปิด เรื่อง วงดนตรีลูกทุ่งที่แข่งขันในรายการชิงช้าสวรรค์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักมากที่สุด โดยการใช้กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขา ศิลปะการแสดง รุ่นที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 20 คน และนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน จากการตรวจแบบสอบถามพบว่า โรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมาที่มีโรงเรียนที่เข้าร่วมแข่งขันในรายการชิงช้าสวรรค์และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากที่สุด มีทั้งประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งโรงเรียนที่เข้าร่วมแข่งขันและได้รับรางวัลในรายการ เป็นโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมแข่งขันในรายการชิงช้าสวรรค์และได้รับรางวัลในระดับต่างๆถึง 11 โรงเรียน ผู้ศึกษาได้ศึกษาโรงเรียนที่มีการจัดการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมาที่ได้เข้าร่วมการแข่งขันวงดนตรีลูกทุ่งและได้รับรางวัลอย่างใดอย่างหนึ่งในรายการชิงช้าสวรรค์ โดยทำการคัดเลือกโรงเรียนที่ได้รับรางวัลที่มีความถี่มากที่สุดไปหาบ่อยที่สุด จากโรงเรียนที่มีความถี่มากที่สุด ทำให้ได้โรงเรียนจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด และโรงเรียนบัวใหญ่ จากนั้นทำการเลือกโรงเรียนที่ได้รับรางวัลก่อนโรงเรียนอื่นๆ โดยดูจากปี พ.ศ.ที่โรงเรียนนั้นได้เข้าแข่งขันและได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ ผลที่ได้นั้นคือ โรงเรียนบัวใหญ่ ด้วยเหตุผลที่ว่าโรงเรียนที่ได้รับรางวัลก่อนถือเป็นโรงเรียนต้นแบบ ที่ได้แสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ก่อนโรงเรียนอื่นๆในจังหวัดนครราชสีมา และได้รับรางวัลจากรายการชิงช้าสวรรค์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างสรรคงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา และถือเป็นอีกแนวคิดหนึ่งในการพัฒนาปรับปรุงศิลปะการแสดงในรูปแบบของวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สามารถชนะรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ ทั้งด้านการแสดง การขับร้องและการดนตรี รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ในการสร้างผลงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน และเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของงานนั้นให้ปรากฏขึ้นมา ถือเป็นเรื่องที่ใช้สติปัญญา ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ผลงานนั้นออกมาเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมมากที่สุด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างสรรคงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

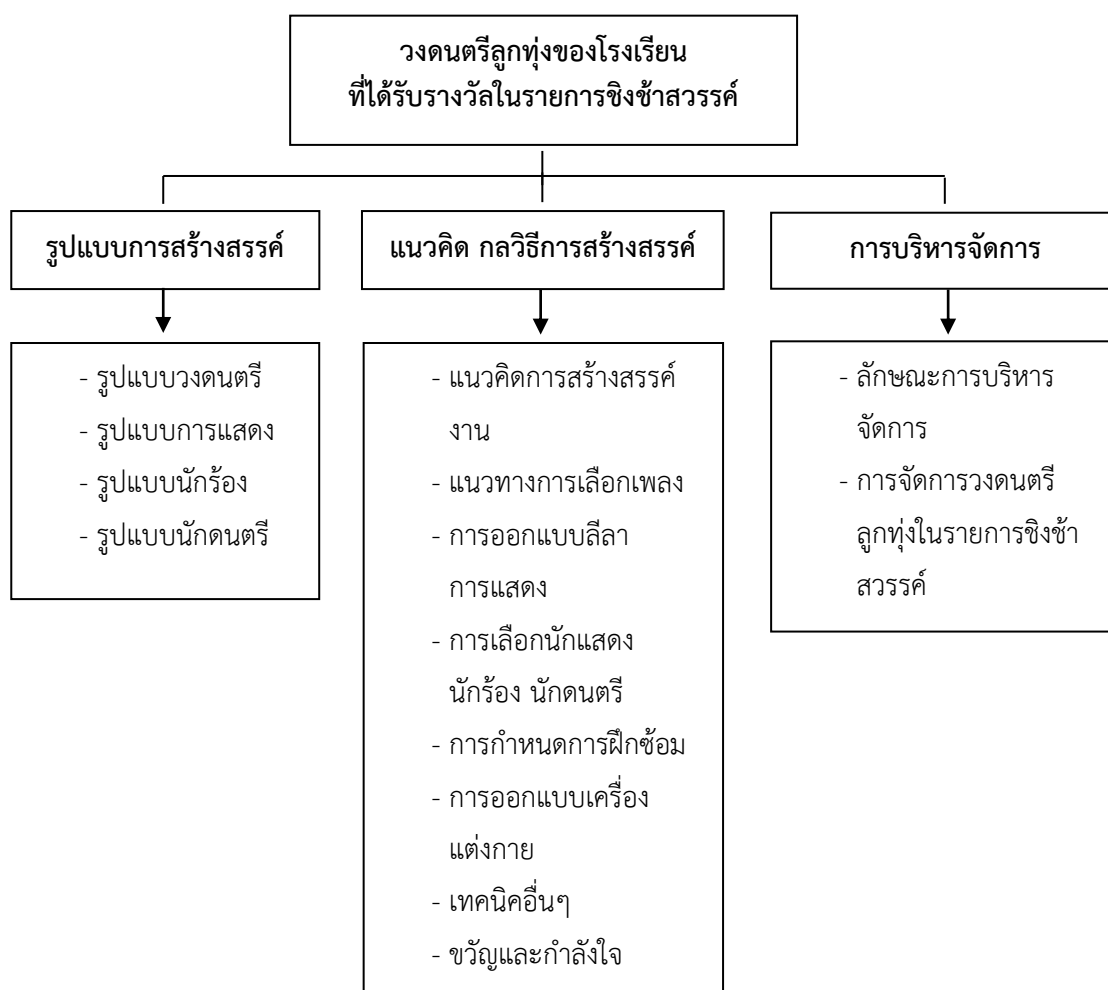
2. เพื่อศึกษาแนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน ปัจจัยและการบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในการนำรูปแบบ กลวิธีการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงของโรงเรียนมาใช้ในการพัฒนาศิลปะการแสดงวงดนตรีเพื่อการประกวดแข่งขัน
2. เป็นแนวทางในด้านศิลปะการแสดงของโรงเรียนที่ใช้การบริหารจัดการเข้ามาเกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่สนใจด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งเพื่อการประกวดแข่งขัน
3. ข้อมูลด้านปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา จากกรอบแนวคิดผู้วิจัยได้ศึกษาวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์โดยศึกษาในเรื่องของรูปแบบการสร้างสรรค์ด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน แนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน และการบริหารจัดการ โดยนำหลักการ แนวคิดจากการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนและนำมาวิเคราะห์รวบรวมผลจากการศึกษาให้เกิดประโยชน์ในด้านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งต่อไป

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่องการสร้างสร้งงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คัดเลือก ดังนี้ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนบัวใหญ่ และผู้บริหารที่ก่อตั้งส่งเสริมสนับสนุนวงดนตรีลูกทุ่งโรงเรียนบัวใหญ่ จำนวน 2 คน กลุ่มครูผู้ฝึกวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จำนวน 3 คน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้าน ศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง ด้านการออกแบบท่าเต้นและการแสดงประกอบเพลง ด้านดนตรี และด้านการร้อง จำนวน 4 คน และนักแสดง นักร้อง และนักดนตรี วงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีแบบแผนในการศึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการศึกษามูลทางด้านเอกสารจากตำรา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดงในสาขาต่างๆ ได้แก่ ครูและอาจารย์ทางด้านดนตรีและ นาฏศิลป์เพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 สํารวจภาคสนามเพื่อศึกษารายละเอียดต่างๆจากสถานที่ที่ได้คัดเลือกโดยทำการศึกษา และทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในเรื่องศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนที่เลือกแล้วบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนเอกสารโดยการศึกษาและได้รวบรวมจากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมทั้งสิ่งพิมพ์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนสู่รายการชิงช้าสวรรค์ เช่น หลักการจัดการแสดง หลักการบริหารจัดการ ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งแนวคิดอนุรักษนิยม และแนวคิดด้านการพัฒนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดงเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย และเก็บข้อมูลต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลทางการแสดงความคิดเห็นของประชากรที่ทำการวิจัยในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องของการบริหารจัดการด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน ประวัติและความเป็นมาของการก่อตั้งวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน
2. ผู้จัดการแสดง ครูหัวหน้าวง ผู้ออกแบบการแสดง ในเรื่องของการกำหนดรูปแบบของการจัดการแสดง วงดนตรีลูกทุ่ง กระบวนการในการคิดสร้างสรรค์งาน กลวิธีสำคัญที่ใช้ในการแสดง รวมถึงการสืบทอดรักษาซึ่งวัฒนธรรมที่มีมาแต่เดิม
3. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดงในสาขาต่างๆ ศิลปิน ผู้สร้างงานศิลปะที่มีความรู้ นักแต่งเพลง นักดนตรีที่มีประสบการณ์ เป็นอย่างดี ในเรื่องแนวทางการบริหารจัดการเชิงอนุรักษ์และพัฒนาสำหรับการจัดการแสดงในวงดนตรีลูกทุ่งของไทย และเกณฑ์ในการตัดสินเพื่อความพึงพอใจกับคณะกรรมการเพื่อนำไปสู่รางวัลสูงสุด
4. นักแสดง นักร้อง และนักดนตรีของโรงเรียน ในเรื่อง แรงบันดาลใจที่จะฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่มีความชำนาญ ทั้งด้านการร้อง การแสดง และการเล่นดนตรี การสอนของครู ตลอดจนได้ขวัญและกำลังใจได้จากสิ่งใดบ้าง เพื่อให้ทำการแสดงได้อย่างมั่นใจ

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสัมภาษณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสะดวกต่อการตอบคำถาม

ขั้นตอนที่ 6 ทำหนังสือแนะนำตนเองและวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อใช้สำหรับติดต่อกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนขอความร่วมมือในการทำวิจัยและเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 7 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. สังเกตแบบมีส่วนร่วมและสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และบันทึกข้อมูล
2. ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ทำการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้จัดการแสดงของโรงเรียน ครูผู้จัดการแสดงหรือผู้ออกแบบการแสดง และผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง นักแสดง นักร้อง นักดนตรีของโรงเรียน
3. การสังเกต วิธีการสอน การสร้างสรรค์งานในด้านต่างๆ รูปแบบการจัดการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายนอก ภาพรวมของโรงเรียนโดยการสังเกตการณ์ในลักษณะจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เก็บข้อมูลด้วยการบันทึกภาพ และถ่ายวีดิทัศน์ประกอบแนวทางการสังเกต

4. การสนทนากลุ่มโดยใช้กลุ่มนักเรียนที่เป็นนักแสดง นักร้องและนักดนตรี จำนวน 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและกลวิธีการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนมีแนวทางการสนทนากลุ่มของนักแสดง นักร้อง นักดนตรี

ขั้นตอนที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สรุปผลเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นตรวจสอบความถูกต้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ตำรา หนังสือ เว็บไซต์ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสืบค้นข้อมูลเรื่องเดียวกันจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เพื่อหาความหมายและความสำคัญ ของศิลปะการแสดงในสังคม บทบาทหน้าที่ของวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียน แล้วหาความสอดคล้องเหมาะสมกับเรื่องของรูปแบบ แนวคิดและกลวิธีการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน

2. การสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อสรุปประเด็นความคิดเห็นต่างๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจาก แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และการบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อบรรยายให้เห็นถึงลักษณะหรือสมบัติของสิ่งที่จะศึกษา และนำทฤษฎีสำรวจไว้เบื้องต้นมาวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ เพื่ออธิบายข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวงดนตรีลูกทุ่ง ครูผู้จัดการแสดงหรือผู้ออกแบบการแสดง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดง และ นักแสดง นักร้อง นักดนตรี เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

ขั้นตอนที่ 10 รวบรวมและเรียบเรียงรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่จังหวัดนครราชสีมาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. การศึกษารูปแบบการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

2. การศึกษาแนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน ปัจจัยของวงดนตรีลูกทุ่งโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

3. การบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเรื่องการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่จังหวัดนครราชสีมา สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

1.1 รูปแบบของวงดนตรีโรงเรียนบัวใหญ่เป็นการนำรูปแบบของดนตรีสมัยใหม่มาผสมผสานเป็นรูปแบบวงดนตรีลูกทุ่ง เครื่องดนตรีประกอบด้วย การนำเครื่องดนตรีโปงลางประกอบกับเครื่องดนตรีสากลเพื่อ

สร้างความแปลกใหม่ สร้างบรรยากาศให้ชัดเจนขึ้น ในการจัดวางตำแหน่งของนักดนตรี จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ เครื่องดนตรีประเภทกลุ่มของเครื่องเป่าและเครื่องเคาะจังหวะ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ เครื่องดนตรีประเภทกลุ่มของเครื่องให้จังหวะ ทั้งนี้ การจัดตำแหน่งของนักดนตรีแต่ละกลุ่มจะอยู่ที่ทางรายการชิงช้าสวรรค์ จะจัดตำแหน่งให้ตามความเหมาะสม

1.2 รูปแบบของศิลปะการแสดงประกอบเพลงวงดนตรีลูกทุ่ง โรงเรียนบัวใหญ่ เน้นการใช้แนวคิด การนำเสนอแบบผสมผสานระหว่างวงดนตรีลูกทุ่งแบบสมัยเก่าที่มีการเต้นประกอบเพลงโดยใช้การนับจังหวะ และการนำท่าทางการตีบทตามคำร้องมาใช้ให้เข้ากับจังหวะที่นับ และได้นำเทคนิคแบบสมัยใหม่เข้ามาผสมผสาน ให้เกิดเป็นศิลปะการแสดงในแบบของวงดนตรีลูกทุ่งเพื่อใช้ในการแข่งขันในรายการชิงช้าสวรรค์ จากการศึกษา สามารถแบ่งลำดับขั้นตอนการแสดงได้ 3 ขั้นตอนประกอบด้วย

1.2.1 การเปิดเรื่อง เป็นการเปิดการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งหรือการเปิดเรื่องตามหลักการ แสดง โดยเป็นการเล่าเรื่องการแสดงพอสังเขป ถึงภูมิหลังของการแสดงนั้น ๆ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราว เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้ติดตามการแสดง แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ การตั้งบทการแสดง และการส่งบทการแสดง

- การตั้งบทการแสดง เป็นการเปิดการแสดงด้วยลีลาประกอบเพลง อาจทำเป็นละคร หรือ รีว เพื่อสื่อความหมายของท่อนเพลงลูกทุ่ง

- การส่งบท เป็นการเรียงลำดับการแสดงในแต่ละฉากเพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์ของการ ดำเนินการแสดงลำดับถัดไป

1.2.2 การดำเนินเรื่อง นักร้องจะออกมาร้องนำการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งด้วยความรวดเร็ว หรือช้าตามจังหวะของเพลงที่นำเสนอ พร้อมการแสดงที่เน้นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง ฉากแต่ละฉากเพื่อสื่อถึง บรรยากาศต่าง ๆ ตามเนื้อเพลง การดำเนินการแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยการร้องตามเนื้อเพลงและการขยายความ ให้เกิดความเข้าใจและกินใจผู้ชมทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามบทบาทของตัวละคร คล้อยตามบทเพลงลูกทุ่ง

1.2.3 การปิด คือ การปิดการแสดงโดยปกติมักจะปิดการแสดงตามเวลาที่กำหนดจากรายการนั้น ทั้งนี้ ผู้กำกับจะเป็นผู้ให้สัญญาณบอกจบการแสดงเวลาที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งมักจะปิดการแสดงในขณะที่ เนื้อเพลงและตัวละครกำลังจะเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หรือการสื่อสารให้ผู้ชมได้รับรู้ว่าสุดท้ายของเรื่อง นั้นจะเป็นอย่างไร เหมือนกับตอนจบของฉากละครทั่วไปนั่นเอง

1.3 รูปแบบการแสดงของนักร้องจะเน้นที่ความสามารถ ของนักร้องทั้งด้านการร้องและการแสดง นอกจากด้านน้ำเสียงต้องสามารถร้องเพลงช้าและเร็วได้อย่างไพเราะ แล้วยังต้องสามารถถ่ายทอดบทเพลง ผ่านทางการแสดงได้เป็นอย่างดีด้วย รูปแบบการแต่งกายจะเน้นความสวยงามและความสุภาพ โดยนักร้องนำวง ดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ ในรายการชิงช้าสวรรค์ จะแต่งตัวในลักษณะสากล กล่าวคือ ผู้หญิงจะใส่เสื้อผ้า สวยงามตามแฟชั่น และตามรสนิยมของตน ลักษณะดังกล่าวก็เพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างนักร้องเพลงลูกทุ่ง กับคนธรรมดาสามัญ โดยจากการศึกษาพบว่า การแต่งกายในลักษณะที่ดูเรียบร้อย และเป็นสากลดังกล่าวนี้นี้ ก็ เพื่อแสดงให้เกิดการยอมรับจากคนทั่วไปว่าดนตรีลูกทุ่งก็เป็นดนตรีประเภทหนึ่งและมีความเท่าเทียมกับเพลง

ชนิดอื่น ๆ ทั้งยังต้องการแสดงให้เห็นว่าดนตรีลูกทุ่งก็มีความทันสมัย มีความศิวิไลซ์ไม่ต่างจากดนตรีประเภทอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

1.4 รูปแบบการแสดงของนักดนตรี มีการรวมกันเป็นวงดนตรีลูกทุ่งขนาดใหญ่ประกอบด้วย นักร้องนำ หางเครื่อง เครื่องดนตรี ด้านศิลปะการแสดงของนักดนตรีไม่พบการเคลื่อนไหวที่เป็นท่าทางในรูปแบบต่างๆ การแต่งกาย แต่งกายตามรูปแบบเนื้อเรื่องของบทเพลง เช่น เพลงกล่าวถึงท้องทุ่งนา นักดนตรีจะแต่งกายเป็นชาวนาชาวไร่เพื่อความสอดคล้องกับการแสดง

ตารางที่ 1 รูปแบบการสร้างสรรคงานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

รูปแบบ	ผลการศึกษา
วงดนตรี	- รวมกันเป็นวงดนตรีลูกทุ่งขนาดใหญ่ ประกอบด้วย นักร้องนำ หางเครื่อง เครื่องดนตรี - นำรูปแบบของดนตรีสมัยใหม่มาผสมผสานเป็นรูปแบบวงดนตรีลูกทุ่ง โดยนำเครื่องดนตรีพื้นบ้าน มาประกอบกับเครื่องดนตรีสากลเพื่อสร้างความแปลกใหม่ - สร้างบรรยากาศให้ชัดเจนขึ้น ในการจัดวางตำแหน่งของนักดนตรี จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ เครื่องดนตรีประเภทกลุ่มของเครื่องเป่าและเครื่องเคาะจังหวะ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ เครื่องดนตรีประเภทกลุ่มของเครื่องให้จังหวะ - การจัดตำแหน่งของนักดนตรีแต่ละกลุ่มจะอยู่ที่ทางรายการชิงช้าสวรรค์จะจัดตำแหน่งให้ตามความเหมาะสม
ศิลปะการแสดงประกอบเพลง	- เน้นการใช้แนวคิดการนำเสนอแบบผสมผสานระหว่างวงดนตรีลูกทุ่งสมัยเก่ากับสมัยใหม่ รูปแบบการแสดงเริ่มจากการตกแต่งใช้ภาพฉากหลังเป็นภาพวาด อุปกรณ์การตกแต่งจะเป็นการสร้างภาพให้ดูสมจริงมากที่สุด เช่นเดียวกับการแสดงละครเวที - มีลำดับขั้นตอนการแสดง 3 ขั้นตอนประกอบด้วย 1. การเปิดเรื่อง 2. การดำเนินเรื่อง และ 3. การปิดเรื่อง
นักร้อง	- เป็นตัวละครหลักเป็นนักแสดงนำของการแสดง - นักร้องต้องสามารถร้องเพลงได้และแสดงบทบาทสมมติได้ - ร้องได้ดีเด่นได้คล่อง - โทนเสียงของนักร้องเหมือนกับศิลปินท่านใดจะเลือกใช้เพลงของศิลปินท่านนั้น

ตารางที่ 1 รูปแบบการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัด
นครราชสีมา (ต่อ)

รูปแบบ	ผลการศึกษา
นักดนตรี	- มักใช้เครื่องดนตรีที่เน้นการเคลื่อนย้ายได้สะดวกเป็นหลัก - นักดนตรีนอกจากจะต้องมีความสามารถในการเล่นเพลงได้ทั้งเพลงช้าและเพลงเร็ว - ไม่พบการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นจังหวะในระหว่างการเล่นดนตรี - การแต่งกายของนักดนตรี จะแต่งกายให้กลมกลืนกับบทเพลง

2. ผลการศึกษาข้อมูล แนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน และปัจจัยต่างๆที่ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ ประกอบด้วย

2.1 แนวคิดการสร้างสรรค์การแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง

แนวคิดเรื่องรูปแบบการแสดงต้องศึกษารูปแบบของงานเช่น รูปแบบของงานเป็นการประกวดแข่งขัน ต้องศึกษาวิธีการให้คะแนนคณะกรรมการ แล้วนำมากำหนดแนวทางการแสดง กำหนดเพลงที่ใช้ในการแข่งขันตามรอบ เช่น รอบเพลงช้า เพลงเร็ว เพลงถนัด และเพลงไขว้ เมื่อได้เพลงที่ต้องการในแต่ละรอบแล้วก็จะกำหนดรูปแบบการแสดง โดยเน้นรูปแบบแรก ที่ตัวนักร้องนำ ส่วนการแสดงเต้นประกอบเพลงเป็นเพียงส่วนประกอบ ส่วนอีกรูปแบบหนึ่งเป็นการผสมผสาน โดยการใช้นักร้องนำเป็นนักแสดงเอกแสดงร่วมกับตัวประกอบ

2.2 แนวทางการเลือกเพลง ที่มาของบทเพลงอย่างละเอียดลึกซึ้ง

การคัดเลือกเพลงเพื่อนำมาใช้ในการแข่งขันนั้น ทางโรงเรียนบัวใหญ่จะมีการคัดเลือกเพลงด้วยวิธีการศึกษาแนวทางเพลงอย่างลึกซึ้ง ทั้งด้านคำร้อง การใส่ความรู้สึกลงในเนื้อเพลง และเรื่องราวของเนื้อเพลงที่แสดงเหตุการณ์ต่างๆ ให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงได้อย่างเข้าใจ ทั้งนี้เพลงที่เลือกใช้ในการแสดงนั้นจะต้องสามารถร้องอย่างเต็มเสียง ชัดถ้อยชัดคำ การเอื้อนเสียง การใช้ลูกคอ หรือการระรัวเสียงลูกคอ ของเพลงลูกทุ่ง ซึ่งมีช่วงเสียงที่ลึกและกว้าง คลื่นลูกคอแต่ละคลื่นจะห่างกัน นอกจากนี้ทำนองของเพลงลูกทุ่งก็มีลักษณะพิเศษ ที่เด่นชัดอีกประการคือการนำท่วงทำนองจากเพลงไทยเดิมมาใช้ เพราะนักร้องลูกทุ่งที่ดี ก็คือการได้ร้องเพลงด้วยเสียงแท้ และร้องเต็มเสียงอย่างชัดถ้อยชัดคำ

2.3 การออกแบบลีลาการแสดงให้สวยงาม

การออกแบบจะทำให้มีมิติในการสื่อสารความหมายการออกแบบท่าเต้นประกอบเพลงครุมี บทบาทหน้าที่มากที่สุด ในแต่ละเพลงแต่ละท่าครูจะมีแนวคิดในการออกแบบท่าให้สอดคล้องกับเนื้อเพลง จังหวะและทำนอง สอดรับกัน การคิดท่าจะใช้การตีบทที่มาจากภาษาทางด้านนาฏศิลป์ เนื่องจากครูของโรงเรียนบัวใหญ่จบเอกนาฏศิลป์จึงได้ใช้วิชาความรู้ที่เรียนมาดัดแปลงผสมผสานออกมาเป็นท่าเต้นให้กับนักเรียน นอกจากนี้มีครูที่ประจำอยู่โรงเรียนแล้ว ในรอบการแข่งขันที่เป็นรอบชิงชนะเลิศ โรงเรียนต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อติดต่อวิทยากรทางด้านการเต้นที่มีความเป็นมืออาชีพเข้าร่วมทีมเพื่อออกแบบการแสดงร่วมกับโรงเรียนด้วย

สำหรับการออกแบบท่าเต้นในช่วงแรก แต่ละครึ่ง ครูจะเป็นผู้นำในทุกท่าเต้น ส่วนนักเรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติตาม แต่ต่อมาครูจะเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ นักเรียนทุกคนหรือนักเต้นทุกคนต้องร่วมกันคิดท่า มี 10 คนก็ 10 ท่าแล้ว เลือกท่าเต้นที่ครูเห็นว่าเหมาะสมและสวยที่สุด แล้วทุกคนก็ต้องแสดงในท่าที่ถูกเลือกมาด้วยความพร้อมเพรียงกัน นั่นคือความสามัคคีที่วงดนตรีลูกทุ่งไม่ว่าจะของโรงเรียนบัวใหญ่ หรือวงดนตรีอื่นๆต้องมีคุณสมบัตินี้ ความพร้อมเพรียง กลมกลืน ไม่สะดุดในการแสดงนั้นหมายถึงความสมบูรณ์การแสดงวงดนตรีโดยทั่วไปที่ประสบความสำเร็จ

2.4 คัดเลือก กำหนดตัวนักแสดง นักร้อง นักดนตรี

ในการเลือกนักร้องนำของโรงเรียนบัวใหญ่นั้น ครูหัวหน้าวงดนตรีลูกทุ่งจะคัดเลือกจากพรสวรรค์ในการร้องเพลงลูกทุ่งเป็นสำคัญ และเพื่อให้ได้เห็นความสามารถของนักเรียนที่จะมาเป็นนักร้องนำของวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนได้ ครูจึงจัดการประกวดร้องเพลง โดยรับสมัครนักเรียนที่สนใจและมีความสามารถในการร้องเพลงจริง นักเรียนที่ได้รับรางวัลจะได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพทางด้านการร้องเพลง ด้านการแสดงจากครูผู้สอน รวมถึงการได้เป็นสมาชิกในวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน

2.5 จัดตารางเวลากำหนดการซ้อม

โรงเรียนบัวใหญ่เห็นว่า การซ้อมเป็นหัวใจของการแสดง โดยมอบหมายให้ครูหัวหน้าวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนเป็นผู้กำกับการฝึกซ้อม โดยการจัดตารางฝึกซ้อมตามช่วงเวลาว่างของนักเรียน หรือ ช่วงพักการเรียนในช่วงต่างๆ เพื่อไม่ให้กระทบต่อการเรียนของนักเรียน

2.6 การออกแบบเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

ในแต่ละครั้งโรงเรียนบัวใหญ่จะเน้นในเรื่องของความเป็นลูกทุ่งที่ว่า เน้นความสดใส มีรูปแบบที่หลากหลาย มีเครื่องประดับเพื่อให้มีความโดดเด่นที่สุดบนเวที ซึ่งความสวยงามหรูหราของเครื่องแต่งกายคือการปักเลื่อม ตีระบาย รวมทั้งมีการเพิ่มเติมเรื่องของขนนก เลื่อมเพชรประดับ ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความสะดุดตา ปัจจุบันโรงเรียนบัวใหญ่ได้มีการพัฒนาประยุกต์ชุดทางเครื่องให้มีความทันสมัย โดยการดัดแปลงจากชุดไทยให้มีความร่วมสมัยมากขึ้น จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการแต่งกายที่เห็นได้ชัดเจน

2.7 เทคนิคอื่นๆที่พบเป็นเทคนิคต่างๆ ที่ใช้

ในการแสดงในวงดนตรีลูกทุ่งเป็นไปด้วยความสะดวก ไม่ยุ่งยาก ไม่เสียเวลา เพราะมีนักร้องนักแสดง นักดนตรี ผู้จัดเตรียมสถานที่ มีเครื่องดนตรีที่มีผู้รับผิดชอบขนย้ายอย่างเหมาะสม การแก้ไขปัญหาของผู้ควบคุมวงมีการแก้ปัญหาได้ทันเวลา ด้วยเหตุนี้จึงสามารถดำเนินการแสดงได้อย่างไม่ติดขัด และเทคนิคที่ไม่ให้ผู้ปกครองไปรับชมในวันที่แข่งขันเป็นการสร้างกฎระเบียบเพื่อใช้ในการควบคุมนักแสดงทุกคนให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้เพื่อให้การแสดงดำเนินไปได้อย่างไม่ติดขัด

2.8 ปัจจัยและขวัญกำลังใจของครูและนักแสดงที่ใช้ในการแข่งขันจนประสบความสำเร็จ

2.8.1 การไหว้ครู ก่อนการแสดงและขณะฝึกซ้อม นับเป็นวัฒนธรรมไทยอย่างหนึ่งที่ดงามซึ่งโรงเรียนบัวใหญ่ประพาศและปฏิบัติอยู่เสมอ เป็นการเคารพความเป็นผู้รู้ และขอพรให้การแสดงดำเนินไปได้ด้วยดี โดยครูหัวหน้าวงดนตรีลูกทุ่งจัดรูปเทียนบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ก่อนจะออกจากโรงเรียน จะบูชาขอพรจาก ศาลปู่ดำ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่โรงเรียนและชุมชนเคารพนับถือ ก่อนที่จะเริ่มการแสดงในวันจริง

2.8.2 ปัจจัยด้าน แรงบันดาลใจของผู้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน แรงผลักดันที่ทำให้ครูหัวหน้าวงมีแรงบันดาลใจที่อยากเข้าแข่งขันในรายการชิงช้าสวรรค์ เกิดจากการถูกดูถูก เกิดจากการท้าทาย ว่าไม่สามารถประสบความสำเร็จได้

2.8.3 ปัจจัยด้านผู้แสดง วงดนตรีลูกทุ่ง โรงเรียนบัวใหญ่ มีนักร้อง นักดนตรี และนักแสดงที่เป็นผู้แสดง มีอายุตั้งแต่ 14 – 17 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ผู้แสดงเหล่านี้จะเป็นนักเรียนภายในโรงเรียนบัวใหญ่ที่ได้รับการคัดเลือกและสมัครเข้าวงดนตรีลูกทุ่งหรือการชนะเลิศจากการแข่งขันภายในโรงเรียนอย่างสมัครใจ โดยเกิดจากความชื่นชอบในวงดนตรีลูกทุ่งเป็นทุนเดิม จึงทำให้ด้านผู้แสดงทุกคนในวงดนตรีลูกทุ่ง มีแรงกระตุ้นที่เกิดจากแรงใจภายใน ทำให้การฝึกซ้อมทุกครั้งมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

2.8.4 ปัจจัยด้านการดำเนินการจัดการแสดง ครูหัวหน้าวงดนตรีลูกทุ่ง โรงเรียนบัวใหญ่ มีหน้าที่จัดหาผู้แสดง นักร้อง นักดนตรี นักแสดง ตลอดจนแดนเซอร์ และจัดเตรียมเครื่องมือเครื่องมื่อสำหรับการแสดงต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาการแสดงของวงดนตรีลูกทุ่งโรงเรียนบัวใหญ่ โดยที่ กระบวนการจัดการแสดงมีครูคอยให้คำแนะนำอยู่ตลอด มีทีมงานที่มีความสามารถและมีใจรักทางด้านลูกทุ่ง เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการออกแบบการแสดง

2.8.5 ปัจจัยด้านการถ่ายทอดและสืบทอด การสืบทอดการแสดงส่วนใหญ่จะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ส่วนใหญ่จะเป็นรุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้ว แต่อาศัยความรักและความชอบในวงดนตรีลูกทุ่ง ตลอดจนการภาคภูมิใจในโรงเรียนเก่าของตน เป็นต้นทุนผลักดันให้เกิดความวิริยะอุตสาหะในการฝึกซ้อมให้รุ่นน้องเกิดพร้อมที่จะเข้าแข่งขัน เพื่อการสืบทอดและถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญในวงดนตรีลูกทุ่งให้คงอยู่ต่อไป

2.8.6 ปัจจัยด้านการสนับสนุนและงบประมาณ โรงเรียนได้รับงบประมาณจากการสนับสนุนจากทางโรงเรียนและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีความเพียงพอต่อการใช้งาน ในการเตรียมด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมวงดนตรีลูกทุ่งนั้น

2.8.7 ขวัญกำลังใจของครูและนักแสดงที่ใช้ในการแข่งขัน ส่วนใหญ่จะมาจากการฝึกซ้อมก่อนการแสดง เพราะต้องทุ่มเทและหมั่นฝึกซ้อมอยู่เสมอเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะและความสามารถให้ดียิ่งขึ้น ในการแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง ครูผู้สร้างสรรค์ศิลปะการแสดงจะรับฟังและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเป็นกลาง ในการศึกษาสามารถแบ่งกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มครู พบว่า การฝึกซ้อมแต่ละครั้ง ครูผู้สร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงจะมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่ว่าในหมู่เพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ในการฝึกซ้อมหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง ครูผู้สร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงจะรับฟังและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเป็นกลาง พยายามไกล่เกลี่ยปัญหา

กลุ่มนักแสดง พบว่า การได้รับกำลังใจจากกลุ่มครู ผู้ปกครอง และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่โรงเรียนและชุมชนเคารพนับถือ คือ ศาลปู่ดำ ทำให้กลุ่มนักแสดงที่ประกอบไปด้วย นักร้องนำ นักดนตรี นักแสดงในวงดนตรีทุกคน มีกำลังใจที่ดี ซึ่งกำลังใจที่ดีเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมาจากตัวกลุ่มนักแสดงเอง เหตุเพราะ

ขวัญและกำลังใจแต่ละครั้งเกิดจากตัวนักแสดงทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือการเอาชนะการแข่งขันวงดนตรีลูกทุ่งในรายการชิงช้าสวรรค์

ตารางที่ 2 สรุปแนวคิดและกลวิธีการสร้างสรรค์งาน ด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่

ประเด็น	ผลการศึกษา
แนวคิดการสร้างสรรค์ การแสดงวงดนตรีลูกทุ่ง	- ศึกษาวิธีการให้คะแนนคณะกรรมการ แล้วนำมากำหนดแนวทางการแสดง - แนวคิด มี 2 รูปแบบ คือ แบบเน้นนักร้องนำ และแบบผสมผสาน - กำหนดรูปแบบการแสดง โดยเน้นรูปแบบที่เน้นตัวนักร้องนำใช้กับเพลงช้า - กำหนดรูปแบบการแสดงแบบผสมผสานจะใช้กับเพลงเร็ว
แนวทางการเลือกเพลง	- ดูความสามารถของสมาชิกในวงดนตรีลูกทุ่งว่ามีความถนัดในแนวทางใด - ดูที่นักร้องเป็นหลัก ว่านักร้องถนัดแนวเพลงของนักร้องมืออาชีพท่านใดบ้าง - เลือกจากลักษณะสำคัญของเพลงลูกทุ่ง
การออกแบบลีลาการแสดง	- ครูมีบทบาทหน้าที่มากที่สุด - แต่ละท่าครูจะมีแนวคิดในการออกแบบท่าให้สอดคล้องกับเนื้อเพลง เนื้อร้อง จังหวะและทำนอง สอดรับกัน - การคิดท่าจะใช้การตีบทที่มาจากภาษาทางด้านนาฏศิลป์ - ในรอบการแข่งขันที่ลึกขึ้น โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพื่อติดต่อวิทยากรทางด้านการเต้นที่มีความเป็นมืออาชีพเข้าร่วมทีมเพื่อออกแบบการแสดงร่วมกับโรงเรียนด้วย
การคัดเลือก กำหนดตัวผู้แสดง นักร้อง นักดนตรี	- ครูหัวหน้าวงดนตรีลูกทุ่งจะคัดเลือกจากพรสวรรค์ในการร้องเพลงลูกทุ่งเป็นหลักประการสำคัญ - ครูจัดการประกวดร้องเพลงและการเต้นประกอบเพลง โดยรับสมัครนักเรียนที่สนใจและมีความสามารถในการร้องเพลงและการเต้น ใครที่ได้รางวัล ครูก็จะนำมาพัฒนาต่อและรับเป็นสมาชิกของวงดนตรีลูกทุ่งต่อไป - นักดนตรีรับสมัครด้วยความสมัครใจ
จัดตารางเวลา กำหนดการฝึกซ้อม	- ซ้อมเวลาหลังเลิกเรียน - วันหยุดเสาร์และอาทิตย์ - เมื่อใกล้วันแข่งขันจะนอนที่โรงเรียน - เข้าค่ายซ้อมนอกสถานที่

ตารางที่ 2 สรุปแนวคิดและกลวิธีการสร้างสรรค์งาน ด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่
(ต่อ)

ประเด็น	ผลการศึกษา
การออกแบบ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	- ครูและนักเรียน(นักแสดง)ร่วมกันออกแบบ - ครูเป็นผู้ตัดเย็บ นักเรียนปักเลื่อมตกแต่งให้สวยงาม - รอบชิงชนะเลิศ ครูพิเศษสอนเด่น เป็นผู้ออกแบบชุดการแสดง นักเรียน (ผู้แสดง) เป็นผู้ช่วย - เน้นความทันสมัย โดยการออกแบบที่ได้รับแรงบันดาลใจจากชุดไทยร่วมสมัย ชุดชาวบ้าน ชุดพื้นเมือง - การออกแบบการแต่งกายจะเน้นให้มีความเหมาะสมกับเนื้อเพลงเป็นหลักสำคัญ
เทคนิคอื่นๆที่พบ	- วางแผนการประสานงานกับทีมงานทุกฝ่าย - กำหนดข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน 1. มีกฎเหล็กเพื่อใช้กับวงดนตรี ห้ามขาดการซ้อม ถ้าขาดให้ออกจากวงดนตรี 2. สมาชิกในวงดนตรีต้องทำได้หลายอย่าง นักดนตรีเล่นได้ทุกชิ้น นักร้องเด่น แดนเซอร์ร้องเพลงได้ 3. ในการแข่งขันไม่อนุญาตให้ผู้ปกครองไปเชียร์ เพราะจะเกิดปัญหา นักแสดงในวงดนตรีไม่เป็นระบบ ใครฝ่าฝืนจะถูกพักการแสดง - การสืบทอดรุ่นสู่รุ่น

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนบัวใหญ่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

ประเด็น	ผลการศึกษา
การไหว้ครู	- ไหว้ครูเทพ พระพิฆเนศ พ่อแก่ - ไหว้สักการะ ศาลปู่ตา

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนบัวใหญ่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการศึกษา
ปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์	- ปัจจัยด้าน แรงผลักดันที่ทำให้ครูหัวหน้าวงมีแรงบันดาลใจที่เกิดจากการถูกดูถูก เกิดจากการท้าทาย ว่าไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นจากแรงกดดันทำให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจที่อยากทำให้วงดนตรีลูกทุ่งบัวใหญ่ให้ประสบความสำเร็จ - ปัจจัยด้านผู้แสดง สมครใจ โดยเกิดจากความชื่นชอบในวงดนตรีลูกทุ่งเป็นทุนเดิม จึงทำให้ด้านผู้แสดงทุกคนในวงดนตรีลูกทุ่ง มีแรงกระตุ้นที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน - ปัจจัยด้านการถ่ายทอดและสืบทอด การสืบทอดการแสดงส่วนใหญ่จะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น - ปัจจัยด้านการสนับสนุนและงบประมาณ โรงเรียนได้รับงบประมาณจากการสนับสนุนจากทางโรงเรียนและองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ขวัญและกำลังใจของครูและนักแสดงที่ใช้ในการแข่งขัน	- ครูมีเทคนิคในการรับฟังปัญหาทุกปัญหา - การชื่นชม เสริมแรง จากครู ผู้ปกครอง - สิ่งศักดิ์สิทธิ์ “ปู่ดำ” - เพื่อการสืบสานวงดนตรีลูกทุ่ง - เพื่อชื่อเสียงเกียรติยศ

3. การบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

การจัดตั้งวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ เริ่มจากที่โรงเรียนบัวใหญ่มีบุคลากรครูที่มีความรู้ความสามารถทางด้านนาฏศิลป์โดยตรง ครูที่ผู้ได้รับผิดชอบทางด้านนาฏศิลป์ได้มีแนวคิดโดยการผสมผสานระหว่างวงดนตรีโปงลางกับดนตรีสากล นำมาสร้างสรรค์รูปแบบการแสดง โดยจัดให้มี ทั้งนักร้อง นักดนตรี และทางเครื่อง จึงเป็นวงดนตรีที่เป็นรูปแบบที่ผสมผสานกันกลายเอกลักษณ์ให้กับวงดนตรีของโรงเรียนบัวใหญ่ จากนั้นครูที่เป็นคู่ชีวิตของครูนาฏศิลป์ ผู้ที่มีใจรักและมีแนวทางเดียวกัน จึงร่วมมือกันนำเสนอผู้บริหารและได้จัดหาผู้สนับสนุนเพื่อสร้างวงดนตรีลูกทุ่งอย่างเต็มตัว ด้วยแรงผลักดันจากหลายๆฝ่าย ด้วยการสนับสนุนจากทางโรงเรียน รวมถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงได้มีการพัฒนางวงดนตรีมาโดยตลอดจนได้รับชื่อเสียง ประสบความสำเร็จ ได้รับรางวัลมากมาย

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งวงดนตรี

1. เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในมิติทางสังคม วัฒนธรรมเกี่ยวกับวงดนตรีลูกทุ่ง ให้มีความเข้มแข็ง เกิดจิตสำนึก ความรับผิดชอบร่วมกันของคนในสังคม
2. เพื่อให้เยาวชนได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เกี่ยวกับวงดนตรีลูกทุ่ง
3. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้เยาวชนเกิดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับ วงดนตรีลูกทุ่งและร่วมกันรับผิดชอบต่อวัฒนธรรมร่วมกัน
4. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพ เด็ดเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป
5. เพื่อจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในโรงเรียนบัวใหญ่ และสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันกับเครือข่ายสมาชิกจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. เพื่อพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมทางด้านวงดนตรีลูกทุ่ง ให้ทุกภาคส่วนในชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมโรงเรียนบัวใหญ่

พันธกิจ

1. การกำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนในการที่จะสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเล่นดนตรี ไทยในโรงเรียน
2. การสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดหาซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ การซ้อมวงดนตรี อุปกรณ์ในการเล่นดนตรีต่าง ๆ ชุดในการใส่เพื่อการแสดง ฯลฯ เป็นต้น
3. การดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับความสะดวกสบายเกี่ยวกับสถานที่ในการใช้ฝึกซ้อม วงดนตรี มีการจ้างวิทยากรภายนอกมาช่วยเด็กนักเรียนในการฝึกซ้อม
4. ด้านบุคลากรโดยการสนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้แก่นักเรียน อย่างมีคุณภาพ โดยตั้งเป้าหมายด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้มีการลงปฏิบัติได้จริง
5. ส่งเสริมให้เด็กนักเรียนที่มีความสนใจที่อยากจะเข้ามาสมัครเป็นส่วนหนึ่งของวงดนตรีโรงเรียน โดยให้เด็กได้แสดงความสามารถที่ตนเองมีอยู่ และพยายามผลักดันให้เด็กนักเรียนทุกคนมุ่งมั่นฝึกซ้อมให้มีความชำนาญในการเล่น การแสดง หรือการร้องเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีต่าง ๆ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

- 1) ด้านบุคลากร ขาดครูผู้ฝึกสอนที่มีความรู้ความสามารถในการสอนดนตรีอย่างเพียงพอ
- 2) ด้านงบประมาณ โดยทางโรงเรียนไม่มีงบประมาณในส่วนของการมาสนับสนุนงานด้านดนตรีโดยตรง

แนวทางแก้ไข

- 1) การจัดทำโครงการวงดนตรีลูกทุ่งเพื่อส่งเข้าประกวดรายการชิงช้าสวรรค์ โดยการนำเสนอขอ การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) จัดทำแผ่นพับ ใบปลิวแนะนำวงดนตรีของโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดตั้งวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน

จึงกล่าวได้ว่า การสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งสู่รายการชิงช้าสวรรค์ของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางดนตรีของนักเรียนโรงเรียนบัวใหญ่ ซึ่งเป็นกิจกรรมนอกเวลา โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในมิติทางสังคม วัฒนธรรมเกี่ยวกับวงดนตรีลูกทุ่ง และเกิดจิตสำนึก ความรับผิดชอบร่วมกันของคนในสังคม โดยครูผู้ฝึกสอนจะกำหนดตำแหน่งของนักเรียนตามความถนัด เช่น การเป็นนักร้อง นักดนตรี แดนเซอร์ ฯลฯ เป็นต้น และแบ่งการฝึกซ้อมวงที่จัดใหม่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มนักดนตรี กลุ่มแดนเซอร์ และกลุ่มนักร้อง ซึ่งจะใช้เวลาฝึกซ้อมประมาณ 4 – 5 สัปดาห์ จนกระทั่งมีความชำนาญ

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาด้านรูปแบบการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาและ ด้านแนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน ปัจจัย และการบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตที่น่าสนใจนำมาอภิปรายโดยการเรียงลำดับความสำคัญไว้ ดังนี้

1. ด้านรูปแบบการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา มีลำดับขั้นตอนการแสดง ประกอบด้วย การเล่าเรื่องการแสดงพอสังเขป ถึงภูมิหลังของการแสดงนั้น ๆ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราว โดยการตั้งบทการแสดง ด้วยลีลาประกอบเพลง อาจทำเป็นละคร หรือ รีวิว เพื่อสื่อความหมายของท่อนเพลงลูกทุ่ง แล้วจึงส่งบท ด้วยการเรียงลำดับการแสดงในแต่ละฉากเพื่อเชื่อมโยงเหตุการณ์ของการดำเนินการแสดงลำดับถัดไป ซึ่งนักร้องนำการแสดงจะถูกกำหนดให้ร้องเพลงตามจังหวะเพลงที่นำเสนอไว้กับทางรายการ โดยร้องตามเนื้อเพลงและการขยายความให้เกิดความเข้าใจและกินใจผู้ชมทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามบทบาทของตัวละคร คล้อยตามบทเพลงลูกทุ่ง หลังจากนั้น ปิดการแสดงตามเวลาที่กำหนดจากรายการนั้น ๆ เช่น รายการชิงช้าสวรรค์จะ การแสดงเพลงช้าอยู่ระหว่าง 6 นาที เป็นต้น จึงเป็นการใช้ศิลปะการแสดงที่บ่งบอกเรื่องราวตามบทเพลงที่นำเสนอเพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้และเข้าใจแนวคิดการประพันธ์เพลงนั้นๆของผู้ประพันธ์ ซึ่งศิลปะการแสดงประกอบเพลงนี้ สอดคล้องกับแนวคิดลีโอ ตอลสตอย (Leo Tolstoy) (อ้างถึงใน ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2523, หน้า 18) ได้ให้คำจำกัดความว่า ศิลปะการแสดง เป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งระหว่างมนุษย์ ด้วยการใช้อำนาจถ่ายทอดความคิด และศิลปะของการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก จึงถือได้ว่าศิลปะการแสดงเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่มนุษย์เราใช้เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึก ความคิดของตน เพื่อถ่ายทอดให้บุคคลอื่นได้เข้าใจรับรู้ถึงสิ่งที่ตนต้องการจะแสดงออก การแสดงถือเป็นศิลปะของการสื่อสารที่ปรากฏภาพเป็นรูปธรรม ซึ่งผู้ชมสามารถรับรู้และเข้าใจได้ง่ายโดยไม่ยุ่งยากในการตีความ ส่วนอารมณ์ความรู้สึกแม้จะอยู่ในรูปลักษณะที่เป็นนามธรรมก็จริง แต่ผู้ชมทุกๆ ไปสามารถสื่อสารสัมผัสได้โดยตรงจากผู้แสดง

2. ด้านแนวคิด กลวิธีการสร้างสรรค์งาน ปัจจัย และการบริหารจัดการวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ที่ทำให้ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์

จากการศึกษาพบว่าแนวคิดที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์จำนวน 4 รอบการแข่งขัน ได้แก่ รอบการแข่งขันเพลงช้า รอบการแข่งขันเพลงเร็ว รอบการแข่งขันเพลงถนัด และรอบการแข่งขันเพลงไขว้ จนเป็นอัตลักษณ์ของเพลงลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่นั้นอยู่ที่การเลือกรูปแบบของวงดนตรี โดยการใช้เครื่องดนตรีโปงลางประกอบกับเครื่องดนตรีสากลเพื่อสร้างความแปลกใหม่ แต่ยังคงความเป็นวงดนตรีลูกทุ่งแบบอดีตไว้ ส่วนการคัดเลือกบทเพลงนั้นจะไม่มีกฎเกณฑ์อะไรตายตัวเพียงแต่มุ่งเน้นให้เป็นเพลงที่เหมาะสมกับนักร้องเป็นอย่างดี ทั้งโทนเสียง ร้องเสียง เนื้อเสียงของนักร้องและต้นฉบับมีความใกล้เคียงกัน และเป็นเพลงที่มีท่วงทำนองที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟังมาตั้งแต่อดีต คุณคนไทย และเข้าใจได้ง่าย ทั้งเพลงช้าและเพลงเร็ว จึงอธิบายได้ว่า แนวคิดและกลวิธีในการสร้างสรรค์งานศิลปะการแสดงของโรงเรียนบัวใหญ่จึงเกิดจากการสร้างความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เทคนิควิธีให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรี นักร้อง นักแสดง และแดนเซอร์ เพื่อสร้างศักยภาพในการแสดงให้ออกมาสมบูรณ์ที่สุดสอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎี AUTA ซึ่งรวบรวมโดย Davis (1983) ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบ AUTA ประกอบด้วย

- 1) การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคตและตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย
- 2) ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการความคิดสร้างสรรค์
- 3) เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิควิธีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคลและเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน
- 4) การตระหนักในความจริงของสิ่งต่างๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเองและพยายามใช้ตนเองอย่างเต็มศักยภาพรวมทั้งเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่างๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเอง และการมีความคิดที่ยืดหยุ่น เข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

ส่วนด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับรางวัลในรายการชิงช้าสวรรค์ นั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจรรโลงและสืบทอดศิลปะวัฒนธรรมไทยให้แก่เยาวชนไทย โดยเล็งเห็นว่า กระแสวัฒนธรรมจากต่างประเทศได้หลั่งไหลเข้าสู่สังคมไทยอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วเป็นผลทำให้เยาวชนไทยในปัจจุบันละเลยแบบแผนค่านิยมและวิถีชีวิตอันดีงามของไทยไปและหันไปชื่นชมวัฒนธรรมของต่างชาติ จึงมีนโยบายส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านการเล่นดนตรีลูกทุ่งด้วยการจัดตั้งวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนขึ้นมา เพราะเห็นว่าดนตรีมีความสำคัญในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยได้และสามารถช่วยปลูกฝังลักษณะนิสัยของนักเรียน โดยการมอบหมายให้ครูศิโรตพัฒนา มงคลพงษ์กับครูปิยะ มงคลพงษ์ผู้ชีวิตนาถดนตรีโปงลางเดิมของโรงเรียนมาพัฒนาแบบผสมผสานกับดนตรีสากล เป็นวงดนตรีลูกทุ่งที่มีลักษณะเฉพาะได้อย่างโดดเด่น และดำเนินศึกษารูปแบบการสร้างสรรค์งานศิลปะการแสดง โดยการศึกษาแนวทางและเกณฑ์การตัดสินในการแข่งขันประเภทต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกณฑ์การตัดสินในรายการชิงช้าสวรรค์เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงวง

ดนตรีให้ได้มาตรฐาน อีกทั้งการจัดหางบประมาณด้วยการจัดกิจกรรมแนะนำตัวแก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อนำงบประมาณที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนให้มีความ พร้อมเข้าแข่งขันในรายการชิงช้าสวรรค์สอดคล้องกับแนวความคิด ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541, หน้า 83-85) ได้ให้ความหมายการจัดการกระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยยึดถือหน้าที่ 4 ประการได้แก่ POLC คือ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การชี้นำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

1. จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารจัดการยังคงประสบปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินงาน ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมการแสดงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนในงานเทศกาลสำคัญๆ ทั้งของโรงเรียนและของจังหวัด เพื่อระดมเงินทุนไว้ใช้ในการพัฒนางานดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนต่อไป

2. จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารจัดการยังคงขาดบุคลากรที่สำคัญในการพัฒนางานดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน อาทิ บุคลากรด้านการฝึกสอนดนตรีที่มีความชำนาญทางด้านการดนตรี ทางการแสดง ทางการออกแบบท่าเต้น ฯลฯ ซึ่งบางครั้งต้องจ้างผู้ชำนาญพิเศษเฉพาะด้านเป็นครั้งคราว ดังนั้น ทางโรงเรียนควรส่งเสริมครูหรือบุคลากรที่มีความสนใจเฉพาะด้านนั้นๆ ได้มีโอกาสศึกษาหรือดูงานให้เกิดทักษะ และความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น เพื่อนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียนให้มีศักยภาพทางการแข่งขันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการจัดรูปแบบการสร้างสรรค์ด้านศิลปะการแสดงวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน ในจังหวัดใกล้เคียง หรือ วงดนตรีลูกทุ่งที่ได้รับรางวัลในระดับประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนางานดนตรีของโรงเรียนต่อไป

2. ควรศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านดนตรีในระดับมืออาชีพ เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพและคัดเลือกบุคลากรให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

ขจร ฝ้ายเทศ และ ลพ บุรีรัตน์ .(2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงของผู้ประพันธ์เพลงลูกทุ่ง.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2523). *ประวัติศาสตร์และการวิจัยทางประวัติศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์.

ปานจันทร์ แสงสวัสดิ์. (2557) “ การสืบสานนาฏศิลป์ไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์”วารสารวิชาการ

Veridian E-Journal ปีที่ 7, ฉบับที่ 3 กันยายน –ธันวาคม 2557 :หน้า 567 – 568.

ปทุมดา สายยศ. (2557) “การใช้สัญลักษณ์ภาพแทนร่างกายในงานศิลปกรรมของพินรี สันต์พิทักษ์และ
วิชรพร อยู่ดี.” วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 7, ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2557 :
หน้า 1403.

เพิ่มเกียรติ เรืองสกุล. (2544). กระบวนการผลิตนักร้องของอุตสาหกรรมเพลงไทย. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิกิพีเดีย. (2557). ชิงช้าสวรรค์ (รายการโทรทัศน์). สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/ชิงช้าสวรรค์>.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วีระฟิล์มและโซ
เท็กซ์ จำกัด.

หทัยชนันท์ กานต์การันยกุล. (2557) “การพัฒนาชุดกิจกรรมการออกแบบทางศิลปะด้วยสมุดร่างภาพตาม
แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.”
วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 7, ฉบับที่ 3 มกราคม-เมษายน 2557:หน้า 840-841.

ภาษาต่างประเทศ

Davis (1983). *Structural evolution of the Whipple and South Mountains shear zones,*
southwestern United States. Geology 14.1 (1986): 7-10.

Chanwit Kasetsiri. (1980). *History and Research.* Bangkok : The Foundation for the Promotion of
social Sciences and Humanities Textbooks Project.

Hataichanun Kantakarunyakul. (2014) “*The development of Art design by Draft book with*
Constructivism into support the creativity of 4th Mutthayom student.” Veridian E-
Journal 7th, 3rd January – April 2014 : pp. 840 - 841.

Khachon Faytet และ Lop Burirat .(1997). *The affect factors to create musical by the composer*
of Lukthoong music. Bangkok: Chulalongkorn University.

Panchan Sangsawat. (2014). “ *The Thai Dance Heritage of Bunditpatanasilpa Institute*” Veridian
E-Journal 7th, 3rd September –December 2014: pp. 567 – 568.

Pemkeit Rungsakul. (2001). *The Singer Process of Thai Industry.* Bangkok: Chulalongkorn
University.

Punnada Sayyod. (2014) “*The Study of Body as Symbolic Representations in Art by Pinaree*
Sanpitak and Watchaporn Yoodde” Veridian E-Journal 7th, 3rd September –
December 2014: pp. 1403.

Siriwan Sererat & party. (1988). *New market Administration.* Bangkok: Theerafilms and Zitax Co.,
ltd.

Wikipedia. (2014). *Chingchasawan TV Show.* <http://th.wikipedia.org/Chingchasawan>.

Davis (1983). *Structural evolution of the Whipple and South Mountains shear zones,*
southwestern United States. Geology 14.1 (1986): 7-10.